

Onderwerp Prognose kleinschalige zonneparken en onderzoek zonnecarports
ter informatie
Steller Chris Munneke & Dieter Bruin

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 0652310855 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk 299548-2023
Datum 3 oktober 2023 Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte lezer,

Op uw verzoek hebben wij u I. een evaluatie en prognose op kleinschalige zonneparken en II. een verkenning naar van zonnecarports op gemeentelijke parkeerterreinen toegezegd. Deze brief geeft gevolg aan deze twee toezeggingen.

I. Evaluatie en prognose kleinschalige zonneparken

Uw raad uitte bij de behandeling van het Beleidskader Zonneparken gemeente Groningen 2021-2025 in november 2021 zorgen over een mogelijke ‘wildgroei’ aan lokale zonnepark-initiatieven en heeft een limiet gesteld op maximaal vijf lokale zonnepark-initiatieven (maximum vermogen van in totaal 50MWp) tot 2025. Daarbij is afgesproken om tussentijds na 1 à 2 jaar het beleid te evalueren en de stand van zaken terug te koppelen aan uw raad.

De stand van zaken

Tussen november 2021 en heden zijn drie nieuwe initiatieven voor grondgebonden zonneparken bij de gemeente bekend gemaakt. Omwille van vertrouwelijke afspraken met de initiatiefnemers kunnen wij niet verder ingaan op de specifieke initiatieven. Deze initiatieven hebben (nog) niet geleid tot een project. Van een ‘wildgroei’ aan zonneparken in de gemeente Groningen is dan ook tot nu toe geen sprake gebleken.

Waarom blijven lokale zonnepark-initiatieven achterwege?

De landelijke trend is dat lokale energiecoöperaties moeite hebben met de realisatie van zonneparken. Volgens de koepel van de energiecoöperaties, Energie Samen, liggen hier de volgende oorzaken aan ten grondslag:

- Stijging van de ontwikkelkosten door hogere kosten voor arbeid, de hogere verzekeringspremie door diefstal en extreem weer en de hoogte van de rentestand, samen met een elektriciteitstariefdaling van circa twintig procent ten opzicht van twee jaar geleden, maakt het dat kleine projecten niet of moeilijk rendabel te maken zijn. Kleine zonneparken kunnen niet profiteren van schaalvergroting bij grote zonneparken.

Volgvel 1

- Zonneparken mogen vanwege de nieuwe SDE++ en SCE¹ voorwaarden inmiddels voor maximaal vijftig procent van de capaciteit worden aangesloten op het elektriciteitsnet. Hierdoor kan niet alle zonne-energie verkocht worden. Deze derving kan nog niet financieel aantrekkelijk opgevangen worden door de bijplaatsing van een batterij.
- Hoge regeldruk. Lange procedures en veel handelingen zorgen ervoor dat er veel wordt gevraagd van de capaciteit van veelal vrijwilligers die dit in hun vrije tijd moeten doen. Veel coöperaties zien hier tegenop.

Aanvullend hierop zijn afgelopen zomer de energiecoöperaties en wijk-/buurtverenigingen door de gemeente benaderd en is geïnventariseerd wat hun plannen voor de realisatie van lokale zonneparken zijn en waar ze tegenaan lopen. Slechts een klein deel van de organisaties is hier mee bezig of overweegt dit. De voornaamste gegeven redenen waarom wijk-/buurtverenigingen of energiecoöperaties niet bezig zijn met zonneparken zijn dat er in de directe omgeving geen of onvoldoende geschikte grond aanwezig is en dat andere hernieuwbare energie-opwekprojecten zoals zonnedaken en -carports wenselijker zijn. De organisaties geven daarbij tevens aan dat het bestaande zonneparkenbeleid van de gemeente in basis goed is en geen onwerkbaar belemmeringen geeft.

Naast de bovengenoemde initiatieven, zijn tot op heden zijn nog geen concrete plannen voor nieuwe lokale coöperatieve zonneparken bij de gemeente bekend. We begrijpen dat initiatieven het soms moeilijk vinden om een zonneparkproject op te zetten. Wij bieden daarom initiatiefnemers aan hen te helpen in dit traject door kennis, expertise en/of capaciteit beschikbaar te stellen.

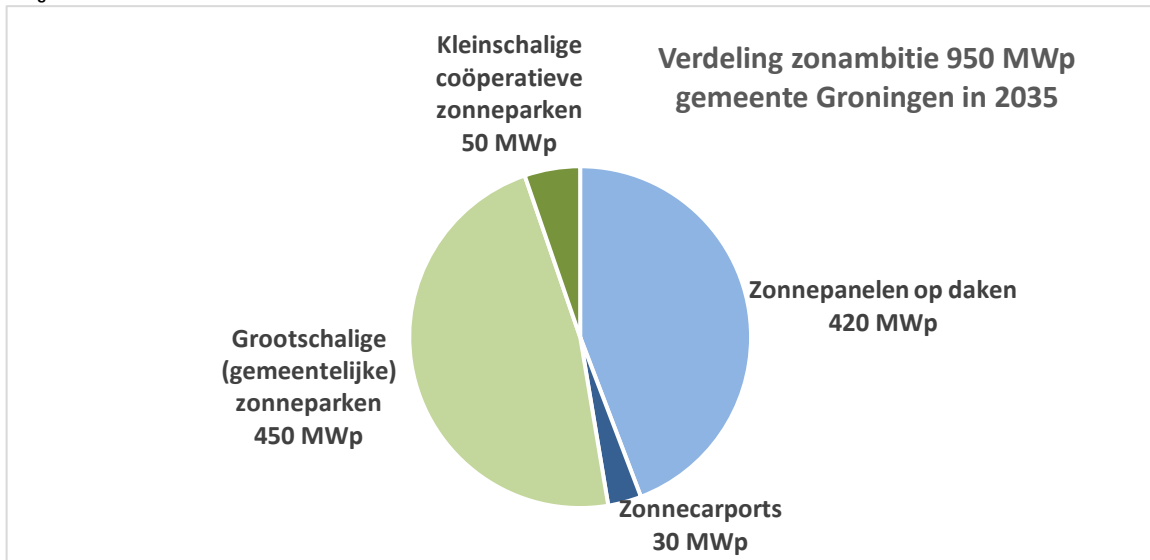
Prognose

Met Routekaart Groningen CO₂-neutraal 2035 heeft de gemeente Groningen een ambitie van 950MWp zonne-energie bepaald. Deze 950MWp is onderverdeeld in 500MWp aan zonneparken, waarvan vooralsnog 50MWp kleinschalig en te realiseren door lokale energiecoöperaties. De rest van de ambitie betreft een maximale inzet op zonnepanelen op daken. Met ons RES 1.0 bod hebben wij ons regionaal gecommitteerd aan onze gemeentelijke ambitie van 500MWp aan zonneparken.

De optelsom van de ambities van lokale energiecoöperaties op kleinschalige zonneparken tellen op tot ongeveer 35MWp. Al met al tekent zich een trend af waarmee, bij ongewijzigd beleid, onvoldoende invulling gegeven kan worden aan onze inschatting van ten minste 50MWp aan kleinschalige zonneparken. Het geprognosticeerde gemis aan kleinschalige zonneparken kan niet zonder meer vervangen worden door meer zonnepanelen op daken, omdat die ambitie al uitgaat van maximaal gebruik van de geschikte dakpotentie.

Wij zijn voornemens om bij de actualisatie van de Routekaart dit thema te adresseren. De geactualiseerde Routekaart bieden wij u medio 2024 aan.

¹ Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie en de Subsidieregeling Collectieve Energieopwekking

II. Prognose zonnecarports

De Routekaart Groningen CO₂-neutraal 2035 omvat onder meer een inzet op zonnecarports. Wat betreft zonnecarports is een potentie geïdentificeerd van 56MWp boven alle parkeerterreinen binnen onze gemeente. Dat zijn zowel publieke als private parkeerterreinen. In de Routekaart is een doelstelling van 30MWp, oftewel iets meer dan de helft van de potentie, geprojecteerd ter realisatie richting 2035. Tot heden is de overkapping met zonnepanelen op P+R Reitdiep het enige gerealiseerde zonnecarportproject binnen onze gemeente.

Initiatieven voor nieuwe zonnecarports zijn, voor zover wij overzien, incidenteel. Vermoedelijk als gevolg van (zeer) lange terugverdientijden. De initiatieven die er wel zijn voldoen nu vaak niet aan de redelijke eisen van welstand omdat tot heden de businesscase een architectonisch ontwerp of investeringen in ruimtelijke kwaliteit van een zonnecarport slechts beperkt toestaat. Wij zullen de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit actief betrekken bij de belangenafweging op zonnecarports en ruimtelijke kwaliteit. De realisatie van zonnecarports binnen onze gemeente zal richting 2035 exponentieel moeten versnellen en daarmee een trendbreuk zijn met de laatste jaren.

Verkenning

Versnellen op zonnecarports kan door het goede voorbeeld te geven en ervaring op te doen bij het voorzien van gemeentelijke parkeerterreinen van zonnecarports. Welke locaties hiervoor het meest geschikt hebben wij vastgesteld op basis van een ambtelijke verkenning. Hieruit volgen kansrijke en onderscheidende locaties waar we mee aan de slag willen. Deze verkenning treft u aangehecht aan deze brief als bijlage.

Start onderzoek

Wij starten onderzoek naar de realisatie van zonnecarports op vier gemeentelijke parkeerterreinen, naar aanleiding van onze verkenning. Hiermee hopen wij het goede voorbeeld te geven, te kunnen inspireren, energiecoöperaties te kunnen helpen en vooral ook behulpzame kennis op te bouwen die we kunnen delen en gebruiken bij toekomstige initiatieven. Binnen deze onderzoeken worden vier kansrijke en onderscheidende gemeentelijke parkeerterreinen nader bekeken om hierop zonnecarportprojecten te ontwikkelen, in samenwerking met omwonenden en

Volgvel 3

geïnteresseerde energiecoöperaties. Voordat wij beginnen informeren wij de omwonenden van de vier onderzoeklocaties.

De locaties zijn:

1. P+R Hoogkerk
2. P Hortus Haren
3. P Sportvelden Vinkhuizen
4. P Sportlaan Ten Boer

Business case

Met uw motie ‘Van parkeerplaats naar zonnevlakte’ heeft u verzocht inzage te krijgen in de business case van zonnecarports op gemeentelijke parkeerterreinen. Hiervoor verwijzen wij naar de verkenning, waarin een schets van de typische business cases gemaakt wordt. Vooralsnog lijkt het ontwikkelen van zonnecarports op gemeentelijke parkeerterreinen het meest gunstig wanneer dit gedaan wordt samen met een lokale energiecoöperatie en gebruikmakend van de SCE regeling. Op grote parkeerterreinen, zoals P+R Hoogkerk, willen wij vooralsnog werken met het uitgangspunt van initiatief en exploitatie door de gemeente zelf, op basis van de SDE++ regeling.

Wij onderzoeken de komende tijd de vier locaties en komen naar verwachting in de tweede helft van 2024 bij u terug met een eventueel investeringsvoorstel.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.